

Diákok Szentivánéji álma

Shakespeare-vígjátékot mutattak be a kolozsvári unitárius kollégium színjátszói

Tanároknak, rendezőknek mindig komoly fejtörést okoz, hogy a diákokkal milyen darabot vigyenek színre. Ezúttal a választás remeknek bizonyult.

A nézők általában úgy ülnek be műkedvelők, diákok előadásaira, hogy már előre elnézően mosolyognak a produkció ideje alatt előforduló bakikon, a nem mindig „magas szintű” előadásmódon, az óhatatlanul adódó ügyetlenségeken. Aki viszont elég sokszor látott ilyen előadást, tudja, hogy ez a hozzáállás téves. Hiszen olykor éppen abból születik a jó játék, hogy az előadók vállalát nem nyomja a kudarc súlyos árnya. Náluk egy nyelvbtlás, egy rosszul hangsúlyozott szó, egy

nem helyén való mozdulat ugyanis még nem jelenti a karrier végét, és nem okoz különösebb megdöbbenést a nézőben sem. Hatványozottan igaz ez a diákszínjátszókra, akikre még ezer bizonyítási lehetőség vár az életben. Szerelmek és csalódások, sikerek és bukások várnak még a fiatalokra – akár egy színpadi drámában. Éppen ezért aztán felhőtlenül lehet komédiázni, szórakozni és szórakoztatni az előadásokon, fel-

adni a hétköznapi diákélet megpróbáltatásait. Bizonyíték minderre az unitárius kollégium diákszínjátszói által előadott Szentivánéji álom című Shakespeare-vígjáték, amelynek májusban volt a bemutatója, és a napokban három előadás erejéig felújították az iskola színjátszói.

A legújabb kutatások szerint a Szentivánéji álom William Shakespeare legjátszottabb darabja. A szerző 1595-ben írhatta, és valószínűleg 1601. január 1-jén volt a bemutatója. A mű a nyári napfordulón játszódik Athénban és egy közeli erdőben. Tündérek, a királyi pár, polgári ifjú szerelmesek és athéni kézművesek keverednek össze egy bolondos éjszaka játékos bonyodalmaiban. Miközben Oberon tündérkirály egy különös varázsszerrel és koboldja, Robin pajtás (más néven Puck) segítségével meg akarja leckéztetni Titánia tündérkirálynét, megszünik a határ álom és valóság között. Shakespeare-nél nem szokatlan, hogy több szálon fut a történet, és színdarabot helyez el a színdarabban. Egyébként Puck – ami az angol mitológiából ihletődött – rendkívül hálás szerep, vérbeli komédiázásra ad alkalmat. Ugyanakkor nem egyszerű feladat eljátszani a látszólag együgyű, ám minden szálát kezében tartó és mozgató „bohócot”, aki végül is az előadás központi figurája.

A híres Shakespeare-kutató, Géher István a következőképpen foglalja össze a művet: „a Szentivánéji álom folytatása és egyben paródiája is a Rómeó és Júliának. Ugyanazt mutatja be, de máshogy: kifordítva és megsokszorozva. Shakespeare a bábszínház dramaturgiáját al-

Darab a darabban: a királyi udvar a mesteremberek előadását nézi

kalmazza. Két bábmester működik a színpadon, a megfontolt herceg és a fondorlatos tündérkirálynő. Ők rángatják a szálakat, a lázongó szenvedélyeket ébren és álomban. A darabban együtt van a földhöz ragasztott mennyország és az elszabadított pokol, vagyis a szerelem maga.” De a figyelmes nézőnek nem kell Shakespeare-szakértőnek lennie, hogy rájöjjön, az angol bárd valahol önmaga alkotásait gúnyolja, nyilván olyan szinten, amiből aztán önálló remekmű születik. Erre egyébként jól ráértett az unitárius iskola színjátszóinak alkotógárdája is: nyilvánvaló utalásokat tesznek például Rómeó és Júlia történetére is.

Bár minden fellépő diák megérdemli a dicséretet, mégis ki kell emelni Bogdán Farkast, aki Puck

szerepében nyújtott remek teljesítményt (portrékon). Annyira hiteles volt, hogy a nézőben joggal felmerülhetett a kérdés: véletlenül nem a hivatásos színművészek közül csöppent bele az előadásba? Ez még elmondható néhány fellépőről, aki iskolás színjátszóktól szokatlanul magas színvonalon hozta karakterét. Mindez Solymosi Zsolt rendezőnek, az iskola igazgatójának munkáját is dicséri, aki remek érzékkel választotta meg a szereplőket. Igyekezett a diákjai habitusára kijelölni a feladatokat, így aztán majdnem minden szerepkörben olyanok léptek színpadra, akik magukénak érezhették az eljátszott karaktert.

Az előadás zenéjét egyetlen műnek megannyi változata szolgáltatja.

Ez pedig nem más, mint a The Brothers Four amerikai együttes 1960-ban megjelent, világhírű Greenfields című száma. Magyarul Toldy Mária előadásában hangzott el a múlt század hatvanas éveiben Zöld volt a mező címmel. Idővel az akkori fiatalok amolyan szerelmes himnuszává nőtte ki magát a dal, Solymosi Zsolt képzeteiben pedig ez a szám társult a Szentivánéji álom történetével. Így született meg az elhatározás, hogy ezt a darabot vigye színpadra diákjaival, és az ötlet remeknek bizonyult. Két óra erejéig olyan pompás kikapcsolódást nyújtottak a János Zsigmond Unitárius Kollégium diákszínjátszói, ami újabban a „komoly” színházban is ritkán adatott meg...

NÁNÓ CSABA

Ördögi figurák, pokoli történetek a Kolozsvári Magyar Opera színpadán

A pokolban is van baj elég. Elég kellemetlen, ha az üstök alatt kialszik a tűz, miközben éppen egy Napóleon, Borgia vagy Szelim készül vacsorára. Nem beszélve arról a hatalmas megrázkódó társról, ami az egyik vezérördögöt éri, amikor elkártyázza a feleségét. Aztán az ördögnebuló nem teljesít jól az „ördögiskolában” (kivéve az uzsonnázást), és kénytelen megszökni a pokolból.

Már-már rejtői figurákat vonultatnak fel a Búbocskák című zenés játékban a sétatéri színpad deszkáin. És a helyzetek is méltóak egy jól sikerült humoreszkhez. Megtudjuk, hogy a pokolban találták fel a kártyajátékot, ám ez nem mindenkinek hoz szerencsét. És hogy az alattunk lévő világot is szigorú szabályok kormányozzák, no meg a poklot is jól meghatározott hierarchia szerint irányítják. Aki téved, az elnyeri méltó büntetését: esetleg a Földön köt ki, rosszabb esetben egyenesen a Mennyországban. Az alkimistának sem könnyű a helyzete, de ha kellőképpen igyekszik, még „felkimista” is lehet belőle... A legnagyobb gondot mégis az okozza, ha elvesz a Könyv! Vagyis a titkokat tartalmazó Hókusz-Pókusz. Ennek még ördögi szinten is beláthatatlan következményei lesznek...

A Búbocskák ősbemutatója, amely idén májusban a Kolozsvári Magyar Opera társulatának és a Gyulai Vár-

színháznak az együttműködésével jött létre, és a napokban ismét színpadra került, műfajában ördögmusical. Egyrészt olyan fejlődéstörténet, amellyel minden fiatal azonosulhat, másrészt a felnőttek „elborzadva” ébredhetnek rá, hogy a Földön és a Pokolban sajnos ugyanaz a helyzet: mindkettőben emberi/ördögi játszmák sorozata zajlik. A fordított mese különleges helyszíneinek és figuráinak köszönhetően számtalan komi-

kus elemmel szolgál, ugyanakkor hemzsegek benne az intertextuális utalások, amelyek a felnőttek számára is izgalmassá teszik a művet.

Venczel Péter „ördögmusicalje” hűen követi Orbán János Dénes azonos című regényének cselekményét. A Kolozsvári Magyar Opera előadásában közismert mitológiai alakok egész sora felvonul: Lucifer (Szilágyi János megformálásában), Mefisztó (Laczkó Vass Róbert/Farkas

FOTÓ: BIRÓ ISTVÁN

Lucifer (Szilágyi János), a fő ördög és Búbocskák (Ábrahám Gellért) kettőse

Loránd) és Mefisztóféia (Balázs Borbála/Hary Judit), Belzebúb (Gergely Elek/Sándor Árpád), vagy a Faustusról mintázott Párménusz mester (Mányoki László) és az ő Margaritája (Fülöp Tímea). Az előadás legkedvesebb figurái nyilván az ördögök között is pozitív hősök, a Földre önkéntes száműzetésbe érkező és végül a pokoli problémákat megoldó Búbocskák, az egyszarvú ördögfióka (Ábrahám Gellért) és barátja, Kuturuty (Madarász Lóránt).

Orbán János Dénes 2004 végén írta meg ördögregényét, majd a kolozsvári bábosok mutatták be az ebből készült bábjátékot. „Számos helyzetben képzeltem el Búbocskát, de musicalhósként nem, úgyhogy roppant meglepődtem, amikor Venczel Péter és Bérés László az ügyben megkerestek” – vallja a szerző. Ám az írás kiváló kezekbe került, hiszen a zeneszerző már számtalanszor bizonyította tehetségét e műfajban. Nem beszélve arról, hogy annak idején szintén ő írt dalokat a bábélemezhez is.

„Bátran állíthatom, a musicalt író zeneszerző legnagyobb kincse a jó librettó és a jó dramaturgiai érzék” – mondja Venczel Péter, Bérés László rendezőnek pedig különleges afinitása van a gyermekszereplőkkel létrehozott előadások iránt (A kolozsvári színház például ebben az

évadban is sikerrel játssza az általa rendezett Légy jó mindhalálig című előadást ugyancsak a fiatal Ábrahám Gellérttel a főszerepben.).

Az alkotás egyik erőssége, hogy a szerző tudatosan kerül a „pokoli” közhelyeket, de ő sem hagyhatta ki az emberiség örökös dilemmáját: eladja-e az ember a lelkét az ördögnek a sikerért, a pénzért cserébe? Hogy mi lesz a végkifejlet? Kiderül a Kolozsvári Magyar Opera sikerrel színre vitt előadásából...

A címszerepben ismét tündököl a végtelenül tehetséges Ábrahám Gellért, a Valahol Európában, a Kétbalkezes varázsló vagy a Légy jó mindhalálig című előadásokból jól ismert gyerekszereplő, aki egy interjúban bevallotta: színész szeretne lenni. Róla már most elmondható, profikat megszégyenítő módon hozza a rábízott szerepeket, és ha valami „ördögi csoda” nem történik, valószínűleg néhány év múlva már hivatásos művészként fog fellépni a bűvös deszkákra.

A produkció rendezője Bérés László, a Kolozsvári Magyar Opera művészeti tanácsadója, karmestere Kulcsár Szabolcs, díszlettervezője Bíró Nóra, jelmeztervezője Ledenják Andrea, koreográfusa pedig Jakab Melinda.

N. CS.